

Curățirea preoților și a jertfelor (21:1 – 22:33)

Este interesant faptul că Autorul revine acum la preoți și la jertfe. În primele zece capitole Autorul a insistat în fiecare pasaj pe necesitatea indispensabilă a mijlocitorului și a jertfei în apropierea evreului de Dumnezeu. Din capitolul 11, Autorul a început să dezvolte o altă temă, o altă condiție a apropierii de Dumnezeu: sfințirea vieții evreului. Această nouă temă este „întreruptă” de Marea Zi a Curățirii și apoi este dezvoltată în plan moral (cap. 18-20). Acum Autorul se întoarce la primele două condiții, insistând asupra curățirii mijlocitorului, și apoi asupra curățirii jertfei.

a) 21:1-24 Curățirea preoților

i) 21:1-9 Profilul preoților

În profilul preoților găsim trei elemente de bază:

- să nu se atingă de morți (cu excepția rudelor apropiate)
- să nu practice obiceiuri păgâne
- să nu se căsătorească cu femei spurcate

Observăm că primul element vizează sfințirea personală, al doilea curăția închinării, și al treilea curățirea relațiilor. Ultimele două elemente sunt în genere poruncite pentru întreaga comunitate de evrei. Doar primul element conține porunci speciale în ce-l privește pe preot.

Învățăm faptul că poruncile date comunității sunt valabile și pentru preoți, sau mai bine zis, cu atât mai mult și pentru preoți, ei fiind cel mai aproape de Domnul, frunzașii poporului. În același timp, sunt și porunci speciale pentru ei: spre deosebire de restul comunității, aceștia nu aveau voie să se atingă de cei decedați (excepție făceau rudele foarte apropiate). Acest lucru arăta faptul că așteptările și pretențiile de la Dumnezeu față de ei erau cumva mai mari. Am învățat acest fapt: cu cât te apropii de Dumnezeu mai mult, cu atât trebuie să te sfințești mai mult. Ei erau cel mai aproape de Domnul. Ei trebuia să fie un model de sfințire pentru întreg norodul. Ei Îl reprezentau pe Dumnezeu înaintea poporului; deci cu atât mai mult viața lor trebuia să oglindească sfințenia lui Dumnezeu.

În mod cert, atingerea de un mort nu reprezenta ceva necurat în sine. Este vorba tot de un instrument pedagogic. Moartea este consecința păcatului și deci, este direct legată de nelegiuire. Porunca de a se feri de atingerea de un mort trebuia să le atragă atenția cu privire la sfințenia lui Dumnezeu și să le cultive repulsia față de orice păcat.

Preotul era frunzașul poporului, mijlocitorul legământului, reprezentantul lui Dumnezeu înaintea poporului. De aceea, nu numai că toate standardele hotărâte de Dumnezeu pentru popor sunt valabile și pentru ei, ci acestea sunt chiar mai mari în ce-i privește. Preotul trebuia să fie un model pentru întreaga comunitate, să croiască cărări drepte căutătorilor de Dumnezeu. Responsabilitatea sa era mult mai mare decât a unui evreu de rând.

Standardele sfințeniei lui Dumnezeu, descoperite evreilor în Levitic 11-20, vizau aceste trei aspecte:

- ⇒ curăția vieții personale
- ⇒ curăția relațiilor spirituale sau curăția închinării

⇒ curăția relațiilor sexuale și sociale

În descrierea profilului general al preotului (21:1-9) avem trei seturi de porunci care sintetizează aceste trei domenii. Mesajul este clar. Preotul trebuie să fie un model de sfințenie:

⇒ lupta sa cu compromisul trebuie să fie un model

⇒ închinarea sa trebuie să fie un model

⇒ căsnicia sa trebuie să fie un model

El trebuia să poarte acest adevăr înaintea poporului: cu cât te apropii mai mult de Dumnezeu, cu atât viața ta trebuie să oglindească mai mult sfințenia Sa.

ii) 21:10-15 Profilul Marelui Preot

În cazul Marelui Preot, standardele sunt ridicate și mai sus. Nu doar că toate cerințele adresate comunității și cele adresate preoților sunt valabile și pentru el, dar sunt și unele cerințe valabile doar pentru el:

⇒ nu are voie să se atingă de nici un mort, nici măcar de rudele sale apropiate

⇒ soția sa poate fi doar fecioară

Marele Preot era mai marele preoților, cel mai aproape de Domnul, cel care purta fărădelegile lui Israel înaintea Domnului. Statutul său unic impune standarde speciale asupra vieții sale. Dacă ceilalți preoți trebuia să fie modele, el trebuia să fie un model fără pată, fără cusur. Faptul că el nu avea voie să se atingă nici de rudele sale decedate arată cât de mari erau cerințele divine cu privire la sfințirea vieții personale.

El avea o slujbă specială. Erau ritualuri (vezi Levitic 4 și Levitic 16) foarte importante pe care le putea împlini doar el. El trebuia să fie tot timpul curat, gata oricând să participe la ceremonialurile de la Cort.

De ce soția sa putea fi doar fecioară? În cazul unei femei despărțite, lucrurile sunt mai lesne de înțeles. Deuteronom 24 ne descoperă că erau situații în care bărbații își alungau soțiile pentru diferite motive. Deși plecau de la soții lor, înaintea lui Dumnezeu ele rămâneau legate de aceștia. Legământul putea fi rupt doar prin moarte sau prin adulter. (vezi Ieremia 3:1-5) Însă, în cazul altor motive, femeia despărțită fizic de bărbatul ei rămânea înaintea lui Dumnezeu legată de acesta. Căsătoria cu un alt bărbat însemna în ochii Domnului infidelitate față de primul. De aceea, în această situație când despărțirea era cauzată de orice alt motiv decât de moarte sau adulter, căsătoria cu cea lăsată de bărbat era interzisă pentru toți evreii.

Însă, căsătoria cu o văduvă era absolut legală. Moartea fizică desființa primul legământ de căsătorie. Văduva avea dreptul să se mărite cu cine voia, însă doar în Domnul. De ce, însă, Marele Preot nu avea dreptul să se căsătorească cu o văduvă? De ce trebuia să fie doar fecioară? Și trebuia să fie și doar din poporul său. Argumentul pare să se găsească în vers. 15: „*Să nu-și necinstească sămânța în poporul lui.*” Într-adevăr, funcția de Mare Preot se căpăta pe linie ereditară, din tată în fiu. Și totuși, de ce doar fecioară, dacă nu era nimic necurat în căsătoria cu o văduvă?

Ar putea fi două variante de răspuns: varianta pedagogică și varianta practică. Varianta pedagogică ne aduce aminte de normalitatea din Eden. În Eden nu exista moarte și, deci, nici posibilitatea căsătoriei cu o văduvă. Căsătoria putea avea loc doar cu fete fecioare.

Văduvia era o consecință a morții, iar moartea o consecință a păcatului. Chiar dacă nu era nimic păcătos în căsătoria cu o văduvă, Dumnezeu o interzice în cazul Marelui Preot tocmai pentru a transmite un mesaj. Marele Preot intra în Sfânta Sfintelor, în Cerul lui Dumnezeu, în lumea Edenului de altădată. Viața sa trebuia să fie ca cea a cerului. Nu avea voie să se atingă nici de un mort, și nici de o văduvă. Pentru el, Dumnezeu avea standarde speciale prin care se ferea de orice ar fi fost legat de moarte sau păcat. Apropiindu-se atât de mult de cer, trebuia să aibă o viață cât mai asemenea cerului, departe de moarte și păcat.

Oricum, nu este la întâmplare faptul că una din cele câteva porunci care se aplică Marelui Preot are în vedere tocmai alegerea partenerului de viață. Acest lucru subliniază încă o dată înaintea noastră importanța acestei alegeri și faptul că liderii comunității trebuie să fie un model și în acest domeniu. Alegerile se fac de regulă pe bază de atracție fizică sau sexuală, sau pe interese materiale sau familiale. Însă, Dumnezeu a lăsat femeia ca ajutor potrivit bărbatului în lucrarea lui. Această alegere trebuie să aibă drept scop o slujire mai eficientă a lui Dumnezeu. De aceea, deși atracția sexuală și sentimentală își au rostul lor, ceea ce trebuie să primeze în alegere trebuie să fie curăția morală, adică exact elementul care potențează slujirea lui Dumnezeu.

Varianta practică pune în calcul că văduva putea să aibă fii din prima căsătorie. Aceștia ar fi putut să fie ispitiți să atenteze la funcția de Mare Preot după moartea tatălui lor. Prin această poruncă, Dumnezeu previne apariția acestor lupte pentru „tron” și protejează sămânța preotească. Este posibil ca ambele variante de interpretare să fie valabile.

Acum este important să răspundem la întrebarea: de ce voia Dumnezeu să păstreze curată sămânța preotească? Știm că Mesia avea să vină din Iuda, și nu din Levi. Dumnezeu a poruncit ca funcția de preot să se transmită din Aaron pe linie ereditară pentru:

- ⇒ a păstra intact profilul Marelui Preot, și anume: Aaron a a fost cu siguranță ales de Dumnezeu, deci din profilul oricărui Mare Preot face parte și acest element: trebuia să fie ales de Dumnezeu;
- ⇒ a evita luptele pentru supremația religioasă;
- ⇒ a fi clar pentru toți că Mesia, care trebuia să fie Mare Preot (vezi Ps. 110) și care trebuia să vină și din Iuda (vezi legământul davidic) nu avea să fie un Mare Preot după rânduiala lui Aaron într-un locaș pământesc de închinare;

iii) 21:16-24 Fără cusururi trupești

Acest pasaj este provocator într-un timp în care se accentuează așa de mult lupta împotriva discriminării și importanța respectării drepturilor persoanelor cu diferite deficiențe mentale sau fizice. Oare Yahwe este adeptul discriminării și neglijează pe cei cu neajunsuri? În mod cert, nu. Yahwe este Cel care a dat legea: „*Iubește-ți aproapele ca pe tine însuși!*” și care oferă drepturi speciale văduvelor, orfanilor, săracilor și străinilor. Mai mult, El dă legi directe în favoarea persoanelor cu diferite deficiențe:

- „*Să nu vorbești de rău pe un surd și să nu pui înaintea unui orb nimic ca să cadă; ci să te temi de Dumnezeul tău.*” (Levitic 19:14)
- „*Blestemat să fie cel care va face pe un orb să se rătăcească pe drum.*” (Deuteronom 27:18)

Atunci cum să înțelegem ultimul pasaj din Levitic 21? Este evident că există și un anumit pragmatism în această lege. Multe persoane cu deficiențe nu ar fi putut împlini satisfacător slujba de la Cort și ar fi provocat tot felul de accidente neplăcute. Dar cred că rațiunea legii depășește dimensiunea pragmatică. Este vorba de aceeași pedagogie divină care vrea să-l învețe pe Israel cât de sfânt este Domnul. Meteahna trupească putea fi de multe ori (ca și în cazul leprei) pedeapsa directă pentru un păcat specific. Și chiar dacă nu era așa, la fel ca și moartea, deficiența este o consecință a păcatului și, deci, se asociază cu ideea de necurăție și fărâdelege. În prezența unui Dumnezeu Preasfânt nu putea avea acces nimic necurat și nici măcar ceva care aducea aminte de ideea de păcat și necurăție.

Ba mai mult, Dumnezeu este un Dumnezeu al ordinii, al frumuseții și armoniei. Cortul era frumos ornamentat și aranjat cu gust. Esteticul, arta, frumosul vin de la Dumnezeu. Cortul trebuia să-L reprezinte pe Dumnezeu și din această perspectivă. Și cei care slujeau la Cort făceau parte integrantă din locul care-L reprezenta pe Dumnezeu. Pasajul subliniază foarte clar: cei cu metehne trupești aveau voie să mănânce din lucrurile sfinte, însă nu aveau voie să-L reprezinte pe Dumnezeu la Cort. Murdăria, urâtul, dizarmonia nu-L pot reprezenta pe Creatorul cel desăvârșit. Această lege ne deschide mintea cu privire la câteva adevăruri importante:

- ⇒ frumosul și urâtul nu sunt lucruri relative, care se schimbă în funcție de opinia majorității;
- ⇒ arta nu poate fi guvernată de legi arbitrare, ci ea descinde din Dumnezeu;

Aceste adevăruri se opun curentului relativist care subminează orice criteriu valoric din orice domeniu, și mai ales în artă și muzică. Estetica și armonia derivă însă dintr-un Dumnezeu imuabil. Este adevărat că Dumnezeu încurajează diversitatea formelor. Aceasta nu înseamnă însă că nu există anumite principii ale frumosului care sunt imuabile. De exemplu, deși cred că există mai multe stiluri de muzică prin care te poți închina lui Dumnezeu, nu cred că orice stil de muzică îl poate reprezenta pe Dumnezeu și îl poate conduce pe om la închinare. Când aud formații care urlă la microfon și scot zgomote infernale și dizarmonice, îmi aduc aminte de o replică citită undeva: „Veți cânta astfel de muzică dincolo, însă cu siguranță că nu în cer.”

Atenție: murdăria, urâtul, dezordinea, dizarmoniile nu-L pot reprezenta pe Creatorul nostru. Viața noastră trebuie să-L reprezinte și în aceste domenii. Da, are importanță cum mă îmbrac, ce tip de muzică ascult sau cânt, cât de ordonată îmi este camera. Dumnezeu Se uită și la aceste lucruri și vrea să-L reflectăm în cele mai mici detalii ale vieții noastre.

Capitolul 21 insistă pe curăția preoților. Dumnezeu are pentru preoți cerințe speciale. Acest fapt are două funcții principale. O funcție are în vedere sănătatea spirituală a lui Israel. Preoții sunt numiți fruntașii poporului. Ei erau liderii spirituali ai lui Israel. Pentru a avea o comunitate curată este absolut obligatoriu ca mai întâi liderii să fie curați. Dumnezeu provoacă o comunitate la sfințenie prin exemplul liderilor ei. Aceștia trebuie să fie tot timpul cu câțiva pași înaintea comunității, tocmai pentru a o provoca la o alipire mai profundă de Domnul. Pentru ca mulțimea să facă un pas înainte, este nevoie de multe ori ca liderii să facă zece. Iar un singur pas înapoi din partea liderilor poate face ca mulțimea să dea zece pași înapoi.

A doua funcție este cea mesianică. Necesitatea curățirii mijlocitorilor lui Israel arată necesitatea sfințirii Marelui Preot care avea să vină. Marele Preot, după rânduiala lui Melhisedec, trebuia să fie fără pată întru a putea învinge moartea. Standardele speciale valabile pentru preoți creionau profilul Mijlocitorului care avea să vină. El este Acela care a fost ispitit în toate felurile, ca și noi, dar fără păcat. El este Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

b) 22:1-33 Curăția jertfelor și a celor ce mănâncă din jertfe

Primul pasaj vizează cumva tot sfințirea preoților, însă în situația particulară când mâncau din jertfe. Porunca este simplă și clară: orice preot care va mânca din lucrurile închinare de copiii lui Israel lui Yahwe, aflându-se într-o stare de necurăție, să fie nimicit din poporul său. Această poruncă evidențiază cât de mult prețuiește Domnul darurile poporului Său. Dumnezeu nu are nevoie de mâncare, însă Îi saltă sufletul de bucurie înaintea unei închinări curate a unui Israelit. Darurile simbolizează tocmai această închinare curată. A mânca dintr-un lucru sfânt în stare de necurăție transmite ideea unei neglijențe sau lipse de respect față de ceea ce Dumnezeu apreciază așa de mult. Dumnezeu cerea preoților să cinstească închinarea lui Israel.

Dacă invitatul tău vine la masa ta urât îmbrăcat și murdar peste tot, nu te simți respectat. La fel și preoții, trebuia să fie curați la masa Domnului. Curățirea trupului arată și necesitatea curățirii inimii. Un dar sfânt putea fi cu atât mai mult desconsiderat printr-o atitudine necurată a inimii. Preotul cinstea închinarea lui Israel, curățindu-se nu doar pe dinafară, ci și pe dinlăuntru.

Ce atitudini ale inimii ar fi însemnat necinstirea darurilor sfinte? Indiferența, sila, rutina, disprețul ar fi însemnat o necinstire a ceea ce Dumnezeu iubea așa de mult. A cinsti darurile sfinte însemna să participi efectiv la ospățul bucuriei lui Dumnezeu. Însemna să te bucuri de bucuria lui Dumnezeu pentru închinarea acelui simplu Israelit. Preotul trebuia să-l încurajeze pe evreu în închinarea sa, trebuia să-i deschidă mintea cu privire la cât de importantă este închinarea sa înaintea lui Dumnezeu. Și făcea acest lucru respectând darurile sfinte și bucurându-se din toată inima de închinarea evreului. O atitudine indiferentă ar fi adus atâta întristare și descurajare în inima evreilor, care veneau să își aducă darurile lor la Cortul Întâlnirii.

Următorul pasaj insistă pe faptul că doar preotul și familia lui aveau dreptul să mănânce din lucrurile sfinte. Ideea că doar preotul avea voie să mănânce din darurile sfinte nu este nouă. O găsim în cap. 1-7. Această poruncă subliniază importanța și privilegiile funcției mijlocitorului. Doar mijlocitorul avea dreptul să mănânce din darurile sfinte ale lui Israel. Astfel, se întărește ideea că preotul avea un statut special și era cu adevărat un intermediar în relația omului cu Dumnezeu. Pasajul din Levitic 22 soluționează o problemă practică, dând voie și familiei preotului să mănânce din lucrurile sfinte. Într-adevăr, Dumnezeu este pus în fața unei probleme: pe de o parte, dreptul de a mânca din lucrurile sfinte trebuia atribuit doar preotului pentru a se transmite mesajul dorit, iar pe de alta, preotul avea responsabilitatea să-și întrețină familia și slujitorii. Dumnezeu soluționează problema, dând voie doar celor din casa lui și aflați sub autoritatea sa să mănânce din darurile copiilor lui Israel.

Ei beneficiau de acest privilegiu în virtutea faptului că aveau o relație foarte apropiată cu preotul și se aflau în grija lui. Însă, rude mai îndepărtate sau străini nu aveau acest privilegiu. De aici putem trage concluzia că era un har să faci parte dintr-o familie preotească sau să slujești la casa unui preot. Se subliniază astfel și responsabilitatea lui Israel de a întreține nu doar pe cei ce slujeau necurmat la Cort, ci și pe familiile acestora.

Descoperim aici un principiu interesant: harul special de care se bucura mijlocitorul se revărsa în mod natural asupra familiei sale. Oare are acest principiu valențe mesianice? Oare noi ne putem bucura de binecuvântările câștigate de Hristos în virtutea faptului că suntem frații Lui sau Mireasa Sa? Tot ce este posibil.

Ultima parte a capitolului 22 insistă ca jertfele să fie fără cusur. Dar dacă jertfa nu reprezenta nimic în sine, și de fapt Dumnezeu se bucura de închinarea din inima evreului, de ce trebuia ca jertfa să fie fără cusur? Ne aducem mai întâi aminte ce am învățat în cap. 21. Yahwe este un Dumnezeu care iubește frumosul și dorește să fie reprezentat cu cinste la Cort.

Apoi, calitatea darului reflecta și cultiva în același timp respectul evreilor pentru Yahwe. Iată cum sună mustrarea Domnului din Maleahi: „*Un fiu cinstește pe tatăl său, și o slugă pe stăpânul său. Dacă sunt Tată, unde este cinstea care Mi se cuvine? Dacă sunt Stăpân, unde este teama de Mine? zice Domnul oștirilor către voi, preoților, care nesocotiți Numele Meu și care ziceți: <<Cu ce am nesocotit noi Numele Tău?>> - <<Prin faptul că aduceți pe altarul Meu bucate necurate!>> Și dacă ziceți: <<Cu ce Te-am spurcat?>> - <<Prin faptul că ați zis: <<Masa Domnului este de disprețuit!>> Când aduceți ca jertfă o vită oarbă, nu este rău lucrul acesta? Când aduceți una șchioapă sau beteagă, nu este rău lucrul acesta oare? Ia adu-o dregătorului tău! Te va primi el bine pentru ea, va ținea el seama de ea? zice Domnul oștirilor.*” (Maleahi 1:6-8)

Jertfa trebuia să fie o oglindire a vieții evreului închinată înaintea Domnului. Calitatea impecabilă a jertfei trebuia să-l învețe pe evreu că Domnul va primi cu bucurie doar o inimă curată, închinată în întregime Domnului. Dumnezeu nu acceptă jumătăți de măsură nici în închinarea evreilor, nici în pocăința lor.

Și nu în ultimul rând, imperativul ca jertfele să fie fără cusur are și o funcție mesianică. Jertfa mai bună adusă de Mesia trebuia să fie o jertfă fără cusur. Aceasta însemna ca mai întâi viața lui Mesia să fie fără păcat, și apoi ca sacrificiul Său să satisfacă toate cerințele divine pentru a putea rezolva problema dreptății Sale, care trebuia să pedepsească fărădelegea. Și într-adevăr, înainte ca să Se aducă Isus Hristos ca jertfă, El mărturisește despre Sine: „*Nu voi mai vorbi mult cu voi, căci vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic în Mine!*” (Ioan 14:30)

Dar absența oricărui cusur nu era singura condiție pe care trebuia să o respecte jertfa. Levitic 22 ne mai descoperă cel puțin alte două condiții. Una din acestea vizează atitudinea din inima evreului. În 22:29-30, ni se aduce aminte că, în cazul jertfei de mulțumire, vita trebuia mâncată în aceeași zi. În capitolul 7, am comentat faptul că această poruncă prevenea banalizarea ritualului. Evreul nu trebuia să mănânce din jertfa de mulțumire oricum, așa cum ar mânca o mămăligă acasă. Nu, ci el trebuia să aibă o părtașie reală cu Dumnezeu și să înțeleagă semnificația ritualului. Acest lucru vizează atitudinea din inima sa, la care Dumnezeu Se uita cu mare atenție.

Și ultima condiție se referă la delimitarea de închinările idolatre. Poruncile din 22:26-28 fac cu siguranță aluzie la ritualuri păgâne ale țărilor vecine. Dacă un evreu practica un astfel de ritual la Cort, putea să intre într-o stare de confuzie: cui se închina el de fapt: lui Yahwe sau zeilor țărilor vecine? Este înspăimântător cât de mare este pericolul idolatriei, care, iată, este prezent chiar și când un evreu aduce o jertfă la Cortul Întâlnirii. De aceea, Yahwe poruncește o delimitare totală de ritualurile păgâne și idolatre.

Jertfa, deci, trebuia să fie fără cusur, adusă doar lui Yahwe și nu altor dumnezei, și însoțită de o atitudine sfântă.

APLICAȚII

O aplicație extrem de importantă are în vedere sfințirea liderilor. Într-adevăr, sfințirea liderilor pare să fie cheia sfințirii unei comunități. Ne uităm în istoria lui Israel și suntem uimiți să descoperim această legitate. Ne aducem aminte de perioada judecătorilor: ori de câte ori apărea un lider sfânt, o parte din popor se întorcea să-l slujească pe Yahwe. Când privim spre perioada împăraților, această legitate strălucește cu și mai mare claritate: când împăratul era credincios, și poporul se ferea de idoli, însă, când împăratul se deda la păcat, poporul se cufunda în idolatrie.

Dumnezeu a lucrat tot timpul prin lideri pentru a aduce sfințenia într-o comunitate. Orice comunitate are nevoie de modele care s-o provoace și care să-i traseze cărări drepte. Și, de regulă, este adevărată următoarea afirmație: liderul trebuie să facă zece pași înainte, pentru ca mulțimea să poată face unul, și este de ajuns ca liderul să facă un singur pas înapoi pentru ca mulțimea să facă zece.

De aceea, Dumnezeu are standarde și cerințe speciale pentru preoți. În Noul Testament, legitatea este în continuare valabilă. În Efeseni cap. 4, Pavel ne spune: „Și El a dat pe unii apostoli, pe alții prooroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători, pentru desăvârșirea (echiparea) sfinților, în vederea lucrării de slujire, pentru zidirea trupului lui Hristos...” (Efeseni 4:11-12). Dumnezeu așează înaintea comunității creștine un grup restrâns de oameni care să croiască drumuri netede și cărări drepte. În 1 Timotei cap. 3, același Pavel ne vorbește despre profilul episcopilor și diaconilor. Aceștia sunt liderii comunității creștine. Ei nu mai au rolul de a intermedia relația credincioșilor cu Dumnezeu, însă au funcția de lideri, adică de slujitori-conducători.

În 1 Timotei 3 aproximativ toate cerințele sunt valabile pentru orice creștin. Însă, diferența este că prezbiteriilor și diaconilor li se impune ca aceste cerințe să nu fie doar cerințe, ci și un mod de viață. Pavel vorbește despre existența unui caracter cristic, despre o anumită maturitate spirituală, despre profilul unui om care umblă cu putere în sfințenie și dragoste și poate croi cărări drepte pentru o comunitate. Pavel este foarte strict cu aceste criterii și nu este dispus să negocieze: „Trebuie cercetați întâi, și numai dacă sunt fără prihană, să fie diaconi.” (1 Timotei 3:10)

Pavel este conștient de importanța liderilor și de impactul vieții lor asupra unei comunități. Fiecare Biserică trebuie să fie conștientă de faptul că sfințirea liderilor reprezintă cheia sfințirii unei comunități. De aceea, formarea și susținerea liderilor trebuie să fie o prioritate pentru orice Biserică. Liderii trebuie să vegheze unii asupra altora și nu trebuie să facă nici un compromis. Dacă cineva nu este fără prihană, el nu trebuie numit în poziția de lider, sau dacă a fost deja numit, trebuie scos din această funcție. Omul nu poate fi neutru din punct de vedere spiritual. Nu, ci va fi un vas pe care cel rău îl va folosi pentru a aduce moartea și amărăciunea într-o comunitate.

Dacă ne uităm la lucrarea Mântuitorului, investiția în procesul de formare de lideri a fost o prioritate. Lucrarea Sa cuprindea următoarele arii:

- multă rugăciune și meditație în singurătate;
- investiția în cei 12;
- investiția în cei 70;
- predicarea Evangheliei mulțimilor;
- vindecări și tămăduiri;
- vizite în diverse case;
- întâlniri 1-1 cu anumite persoane;

În viața Mântuitorului a existat un echilibru perfect în administrarea timpului și energiilor. Dacă vom analiza cu atenție Evangheliile, vom observa că timpul petrecut doar cu cei 12 este foarte mare. Isus a știut cât de importantă este investiția în potențialii lideri.

O altă aplicație se referă la raportarea noastră la darurile aduse de frații Domnului. Aceste daruri nu constau în jertfe animale, ci în închinarea și slujirea acestora. A-L cinști pe Hristos înseamnă să mă bucur de închinarea și slujirea fraților mei și să-i încurajez în lucrare. A fi indiferent, disprețuitor, descurajator față de ele, înseamnă a-L necinști pe Hristos.

Atunci când la grupurile de casă un frate împărtășește ceva din trăirea sa cu Dumnezeu, este ca un dar pe care îl face Bisericii lui Dumnezeu. Cum mă raportează eu la biruința sau înfrângerea lui? Rămân rece, indiferent, sau invidios, disprețuitor și plin de critică? Sau ies din egoismul meu și mă bucur din toată inima de lucrarea Duhului Sfânt din inima fratelui meu? Bucuria mea îl va încuraja în slujire, dar răceala mea îl va paraliza. În vechime, cel care necinstea darurile sfinte era pedepsit cu moartea. Aceasta arată cât de grav era acel păcat înaintea Domnului. Domnul a rămas la fel de sfânt. Deci, oare cât de gravă este indiferența mea față de darurile sfinte ale fraților mei?

O altă aplicație are în vedere calitatea darurilor noastre închinare Domnului. În vechime, jertfa trebuia să fie:

- ⇒ fără cusur;
- ⇒ delimitată de închinările idolatre;
- ⇒ însoțită de o atitudine sfântă;

În Noul Testament, jertfele noastre se regăsesc slujirea noastră pe altarul Bisericii (vezi Romani 12a). Cum trebuie să fie slujirea noastră ca să fie de miros plăcut Domnului? Trebuie să fie de calitate, neidolatră și făcută cu o atitudine sfântă.

Ce înseamnă că trebuie să fie fără cusur? Cred că mai întâi e important ca procesul slujirii să fie sfânt, fără compromisuri. Dar dacă ne aducem aminte de pasajul din Maleahi, ne dăm seama că slujirea noastră trebuie să fie de calitate. Și de multe ori se neglijează acest lucru. Într-adevăr, sunt două elemente care sunt puse în discuție:

- 1) atitudinea cu care realizez o slujire;
- 2) calitatea acelei slujiri;

De exemplu, să luăm în discuție închinarea prin muzică în cadrul întâlnirii publice a Bisericii. Pe de o parte, putem discuta despre atitudinea celor ce cântă, iar pe de altă parte despre profesionalismul celor ce cântă și a calității obiective a muzicii. Unii creștini suprasolicitează unul din elemente, în detrimentul celuilalt. Pentru Dumnezeu sunt importante amândouă. Tot ce avea loc la Cort trebuia să-L reprezinte pe Dumnezeu. Dumnezeu este sfânt, și de aceea atitudinea celor ce se închinau trebuia să fie sfântă. Dar în același timp, darurile exterioare trebuia să transmită respect față de Creator. Dumnezeu nu S-a schimbat. Dumnezeu are standarde muzicale și artistice. În cele din urmă, El a inventat și muzica și arta. Tot ce e frumos vine din El. El dorește ca Biserica Sa să-L reprezinte în toate aspectele. Atitudinea trebuie să fie sfântă, dar și calitatea slujirii trebuie să tindă mereu spre perfecțiune.

Aș scrie și câteva cuvinte despre delimitarea de idolatrie. Levitic 22:26-28 ne descoperă cât de reală este ispita idolatriei și că, chiar și la Cort te puteai închina altor idoli. Deși Legământele s-au schimbat, ispita idolatriei a rămas la fel de reală. Da, chiar în mijlocul fraților, chiar în timpul slujirii din Biserică, te poți închina idolilor și nu Domnului. Cum se poate așa ceva? Foarte simplu: atunci când slujirea mea devine idolatră. Și cum se poate așa ceva? Simplu: fie slujesc din afirmare de sine, fie sprijin carul lui Dumnezeu.

Lucrarea devine un idol atunci când mă identific cu ea, atunci când ea, și nu relația cu Domnul devine sursa principală a împlinirii mele. Lucrarea devine un idol atunci când ea devine un scop în sine pentru înălțarea mea în ochii mei și ai altora, și nu un mijloc pentru glorificarea lui Dumnezeu și mântuirea oamenilor. Lucrarea devine un idol atunci când o iau prea în serios și am impresia că ea depinde mai mult de mine decât de Domnul.

O ultimă aplicație, despre care am pomenit deja în cursul exegezei, vizează funcția mesianică a acestor capitole. Dacă cap. 1-10 insistă pe existența unui mijlocitor și a unei jertfe pentru ca cel păcătos să se poată apropia de Domnul, cap. 21-22 subliniază profilul cerut mijlocitorului și jertfei. Mijlocitorul și jertfa trebuie să oglindească sfințenia lui

Dumnezeu. Deși Isus a fost un Mare Preot și o jertfă a unei alte rânduieli decât cea aaronice, cu toate acestea El a trebuit să respecte profilul cerut de Dumnezeu acestora.

Isus Hristos a dus o viață sfântă, fără păcat, care a oglindit toată frumusețea Creatorului. El nu a făcut compromisuri, El a avut mereu o închinare curată și Și-a clădit relații sfinte. Apoi, Isus ca viitor Mare Preot al lui Dumnezeu, a cinstit tot timpul darurile sfinte ale lui Israel. El S-a bucurat din toată inima de progresul spiritual al ucenicilor (*„În ceasul acela, Isus S-a bucurat în Duhul Sfânt și a zis: <<Tată, Doamne al cerului și al pământului, Te laud pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Da, Tată, fiindcă așa ai găsit Tu cu cale.>>” - Luca 10:21-22*), S-a înveselit la întoarcerea lui Zacheu și a apreciat închinarea văduvei de la Templu. El nu a fost niciodată nici rece, nici indiferent față de închinarea celor credincioși, ci a încurajat-o cu perseverență și înțelepciune.

Și nu în ultimul rând, slujirea Sa a fost de calitate, neidolatră, cu o inimă curată. Și astfel, jertfa Sa de pe cruce a putut fi fără cusur și ridica păcatul omenirii întregi. Dumnezeu nu a avut ce să reproșeze. Sacrificiul a fost desăvârșit și suficient pentru ștergerea păcatului.